

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30/1, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. tminfo@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Visuomenei

2009-02-03

Nr. (1.36.)-7R-807

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PROJEKTO DERINIMO

Teisingumo ministerija parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 217, 218, 270, 271, 310 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 224¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau tekste – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti veiksmingą finansinių priemonių rinką, baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principo už finansinių priemonių rinkoje daromas nusikalstamas veikas tinkamą veikimą bei Europos Sąjungos (toliau tekste – ES) teisės aktų įgyvendinimą ir užtikrinti teisės normų, numatančių baudžiamąją atsakomybę už atskiras nusikalstamas veikas aplinkai ir žmogaus sveikatai bei dorovei, veiksmingumą ir jų atitiktį ES teisės aktams.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau tekste – BK) 217 ir 218 straipsnių dabartinė redakcija sukelia minėtų straipsnių praktinio taikymo problemų, nes praktikoje pagrindinis sunkumas iškyla siekiant nustatyti nusikalstamomis veikomis padarytą turčinę žalą ir jos dydį, kadangi atitinkamais veiksmais dažniausiai padaroma ne žala, bet įgyjama tam tikra nauda. Dėl šios priežasties neišvengiamai kyla nusikalstamos veikos sudėties įrodomumo problema ir BK 217 ir 218 straipsniai praktikoje neveikiantys. Be to, dabartinė BK 217 straipsnio redakcija leidžia per siaurai traktuoti viešai neatskleistos informacijos sąvoką, o BK 218 straipsnio dispozicija yra per siaura ir neapima visų manipuliavimo rinka formų, numatytų Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (toliau tekste – Direktyva) ir Finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau tekste – FPRI). Pabrėžtina, kad dabartiniu metu BK 217, 218 straipsniuose numatyti nusikaltimai yra nesunkūs, todėl numatyta baudžiamoji atsakomybė yra neproporcinga pažeidimo sunkumui ir nėra atgrasanti.

Pažymėtina, kad BK 270, 271 straipsnių nuostatos dėl baudžiamosios atsakomybės už aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklių pažeidimus yra pernelyg abstrakčios. Dėl šios priežasties atskirais atvejais praktikoje kyla problemų tam tikras pavojingas veikas aplinkai kvalifikuoti pagal BK 270 straipsnį, kadangi žala aplinkai gali kilti ir pažeidus aplinką teršiančioms medžiagoms saugoti, naudoti, gabenti ar naikinti skirtų statinių ar įrenginių priežiūros ar eksploatavimo taisykles, kurios tiesiogiai nepriskiriamos BK numatytais „aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklėmis“. Pažymėtina, kad BK nėra normos, skirtos saugomų rūšių buveinių apsaugai, o kai kurios BK minėtuose straipsniuose vartojamos sąvokos nėra suderintos su galiojančiais teisės aktais. Be to, neaiškus BK 310 straipsnio bei 270 straipsnio 3 dalies atribojimas nuo Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse suformuluotų administracinių teisės pažeidimų aplinkai ir iki šiol minėtosios nuostatos faktiškai nėra taikomos teismų praktikoje.

LIETUVOS
TUKSTANTMETIS

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą.

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus Įstatymo projektą, turėtų būti pašalinti BK 217 ir 218 straipsnio nuostatų praktinio taikymo sunkumai, taip pat sugriežtinta teisinė atsakomybė už minėtose nuostatose numatytas veikas. Tokiu būdu baudžiamojo įstatymo atliekamos prevencinė bei informacinė funkcijos turės teigiamos įtakos gerinant kriminogeninę situaciją. Įstatymo projekto įgyvendinimas įtakos korupcijai neturės.

Priimtas Įstatymo projektas turės prevencinį pobūdį siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimams finansinių priemonių rinkoje bei aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimams.

Įstatymo projektas teigiamai veiks verslo sąlygas ir jo plėtrą.

Priėmus Įstatymo projektą, padidėtų finansinių priemonių rinkos skaidrumas, taip pat būtų tinkamai užtikrintas gamtos išteklių naudojimo bei aplinkos apsaugos taisyklių laikymasis.

Priėmus Įstatymo projektą, pakeisti ar panaikinti galiojančių ar priimti naujų teisės aktų nereikės.

Įstatymo projektas yra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms bei atitinka Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

prašytume Teisingumo ministerijai pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl teikiamo Įstatymo projekto.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 3 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.
4. Įstatymo projekto poveikio bazinio vertinimo pažyma, 4 lapai.
5. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
6. Atitikties lentelė, 4 lapai.

Teisingumo ministras

Remigijus Šimašius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 217, 218, 270, 271, 310 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 224¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2009 m. d. Nr.
Vilnius

(Žin., 2000, Nr. 89-2741; 2004, Nr. 72-2492; 2005, Nr. 81-2945; 2007, Nr. 81-3309; 2008,
Nr. 59-2200)

1 straipsnis. 217 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 217 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„217 straipsnis. Prekyba finansinėmis priemonėmis pasinaudojant viešai neatskleista informacija

1. Tas, kas žinodamas viešai neatskleistą informaciją apie esminius emitentui įvykius arba kitą viešai neatskleistą su emitentu ar jo finansinėmis priemonėmis susijusią informaciją tiesiogiai ar netiesiogiai sudarė sandorį dėl šio emitento finansinių priemonių arba perdavė tokią informaciją tretiesiems asmenims, arba rekomendavo, paskatino ar pasiūlė tretiesiems asmenims įsigyti ar perleisti emitento, su kuriuo buvo susijusi viešai neatskleista informacija, finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai,

baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta veika yra nusikalstama ir tais atvejais, kai ji padaryta dėl neatsargumo.

4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.“

2 straipsnis. 218 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 218 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„218 straipsnis. Manipuliavimas finansinių priemonių rinka

1. Tas, kas sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones siekdamas dirbtinai padidinti ar sumažinti finansinių priemonių rinkos kainą arba sudaryti klaidinantį įspūdį apie finansinių priemonių pasiūlą ar paklausą, arba palaikyti neįprastą ar dirbtinę finansinių priemonių rinkos kainą, arba sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones pasitelkęs fiktyvias priemones ar kitokiu teisės aktų draudžiamu būdu, arba skleidė tikrovės neatitinkančią, klaidinančią ar neišsamią informaciją apie emitentą ar jo finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos emitentui ar kitam rinkos dalyviui,

baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai,

baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta veika yra nusikalstama ir tais atvejais, kai ji padaryta dėl neatsargumo.

4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.“

3 straipsnis. Kodekso papildymas 224¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 224¹ straipsniu:

„224¹ straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

1. Šio skyriaus 217, 218 straipsniuose nurodyta turtinė žala, turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 MGL dydžio sumą.

2. Šio skyriaus 217 straipsnyje nurodyta informacija laikoma viešai neatskleista, jeigu ji nėra viešai atskleista Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 270 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies pakeitimas bei 3 dalies pripažinimas netekusia galios

1. Pakeisti 270 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„270 straipsnis. Aplinkos apsaugą arba gamtos išteklių naudojimą, arba statinių ar įrenginių, skirtų saugoti, naudoti, gabenti, naikinti medžiagas, kuriomis gali būti užteršta aplinka, naudojimą ar priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimas“

2. Pakeisti 270 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas pažeidė aplinkos apsaugą arba gamtos išteklių naudojimą arba statinių ar įrenginių, skirtų saugoti, naudoti, gabenti ar naikinti medžiagas, kuriomis gali būti užteršta aplinka, naudojimą ar priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, jeigu tai sukėlė pavojų daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai arba dėl to galėjo būti padaryta didelės žalos gyvūnijai, augmenijai ar atsirasti kitų sunkių padarinių aplinkai,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.“

3. 270 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusia galios.

5 straipsnis. 271 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies pakeitimas

1. 271 straipsnio pavadinime išbraukti žodį „saugomų“, po žodžio „gamtos“ įrašyti žodį „paveldas“ ir šį pavadinimą išdėstyti taip:

„271 straipsnis. Saugomų teritorijų ar gamtos paveldo objektų sunaikinimas ar suniokojimas“

2. Pakeisti 271 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas sunaikino ar suniokojo valstybinį parką, rezervatą, draustinį ar kitą valstybės saugomą gamtinę teritoriją, joje esančią saugomą buveinę ar kitą komponentą, kurio apsaugos tikslais įsteigta ši teritorija, arba gamtos paveldo objektą,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.“

6 straipsnis. 310 straipsnio pakeitimas

310 straipsnyje po žodžių „Tas, kas“ įrašyti žodžius „kankino arba kitaip“ ir išbraukti žodžius „arba kankino gyvūną“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„310 straipsnis. Žiaurus elgesys su gyvūnais

Tas, kas kankino arba kitaip žiauriai elgėsi su gyvūnu, jeigu dėl to gyvūnas žuvo arba buvo suluošintas, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.“

7 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas ir papildymas

Papildyti Kodekso priedą nauju 10 punktu:

„10. 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 4 tomas, p. 367).“

2. Buvusius Kodekso priedo 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 punktus laikyti atitinkamai 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 punktais.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 217, 218, 270, 271, 310 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 224¹ STRAIPSNIŲ
ĮSTATYMAS**

2009 m. d. Nr.
Vilnius

(Žin., 2000, Nr. 89-2741; 2004, Nr. 72-2492; 2005, Nr. 81-2945; 2007, Nr. 81-3309; 2008,
Nr. 59-2200)

1 straipsnis. 217 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 217 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„217 straipsnis. Prekyba ~~vertybiniais popieriais~~ finansinėmis priemonėmis pasinaudojant viešai neatskleista informacija

1. Tas, kas žinodamas viešai neatskleistą informaciją apie esminius emitentui įvykius arba kitą viešai neatskleistą su emitentu ar jo ~~vertybiniais popieriais~~ finansinėmis priemonėmis susijusią informaciją tiesiogiai arba per ~~vertybinių popierių~~ viešosios apyvartos tarpininkus ar netiesiogiai sudarė sandorį dėl šio emitento ~~vertybinių popierių~~ finansinių priemonių arba perdavė tokią informaciją tretiesiems asmenims, arba rekomendavo, paskatino ar pasiūlė tretiesiems asmenims įsigyti ar perleisti emitento, su kuriuo buvo susijusi viešai neatskleista informacija, ~~vertybinius popierius~~ finansines priemones, jeigu dėl to buvo padaryta didelės turtinės žalos asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos,

baudžiamas ~~laisvės apribojimu~~ arba bauda arba laisvės atėmimu iki dvejų penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta veika yra nusikalstama ir tais atvejais, kai ji padaryta dėl neatsargumo.

4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.“

2 straipsnis. 218 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 218 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„218 straipsnis. Manipuliavimas ~~vertybinių popierių~~ kaina finansinių priemonių rinka

1. Tas, kas sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones siekdamas dirbtinai padidinti ar sumažinti ~~vertybinių popierių~~ finansinių priemonių rinkos kainą arba sudaryti klaidinantį išpūdį apie finansinių priemonių pasiūlą ar paklausą, arba palaikyti neįprastą ar dirbtinę finansinių priemonių rinkos kainą, arba sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones pasitelkęs fiktyvias priemones ar kitokiu teisės aktu draudžiamu būdu, arba skleidė tikrovės neatitinkančią, klaidinančią ar neišsamią informaciją apie emitentą ar jo ~~vertybinius popierius~~ finansines priemones, jeigu dėl to padarė didelės turtinės žalos asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos emitentui ar kitam rinkos dalyviui,

baudžiamas ~~laisvės apribojimu~~ arba bauda arba laisvės atėmimu iki trejų penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta veika yra nusikalstama ir tais atvejais, kai ji padaryta dėl neatsargumo.

2. 4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.“

3 straipsnis. Kodekso papildymas 224¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 224¹ straipsniu:

„224¹ straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

1. Šio skyriaus 217, 218 straipsniuose nurodyta turtinė žala, turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 MGL dydžio sumą.

2. Šio skyriaus 217 straipsnyje nurodyta informacija laikoma viešai neatskleista, jeigu ji nėra viešai atskleista Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.“

4 straipsnis. 270 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies pakeitimas bei 3 dalies pripažinimas netekusia galios

1. Pakeisti 270 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„270 straipsnis. Aplinkos apsaugos apsaugą arba gamtos išteklių naudojimo naudojimą, arba statinių ar įrenginių, skirtų saugoti, naudoti, gabenti, naikinti medžiagas, kuriomis gali būti užteršta aplinka, naudojimą ar priežiūrą reglamentuojančių taisyklių teisės aktų reikalavimų pažeidimas“

2. Pakeisti 270 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas pažeidė teisės aktų nustatytas aplinkos apsaugos apsaugą arba gamtos išteklių naudojimo naudojimą taisykles, arba statinių ar įrenginių, skirtų saugoti, naudoti, gabenti ar naikinti medžiagas, kuriomis gali būti užteršta aplinka, naudojimą ar priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, jeigu tai sukėlė pavojų daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai arba dėl to galėjo būti padaryta didelės žalos gyvūnijai, augmenijai ar atsirasti kitų sunkių padarinių aplinkai,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.“

3. 270 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusia galios.

3. Tas, kas pažeidė teisės aktų nustatytas aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisykles, jeigu dėl to buvo padaryta nedidelės žalos gyvūnijai, augmenijai ar atsirado kitų nesunkių padarinių aplinkai, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir

baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu.

5 straipsnis. 271 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies pakeitimas

1. 271 straipsnio pavadinime išbraukti žodį „saugomų“, po žodžio „gamtos“ įrašyti žodį „paveldas“ ir šį pavadinimą išdėstyti taip:

„271 straipsnis. Saugomų teritorijų ar saugomų gamtos paveldo objektų sunaikinimas ar suniokojimas“

2. Pakeisti 271 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tas, kas sunaikino ar suniokojo valstybinį parką, rezervatą, draustinį, kraštovaizdžio ar kitą valstybės saugomą gamtinę teritoriją, joje esančią saugomą buveinę ar kitą komponentą, kurio apsaugos tikslais įsteigta ši teritorija, ar arba gamtos paveldo objektą,

baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.“

6 straipsnis. 310 straipsnio pakeitimas

310 straipsnyje po žodžių „Tas, kas“ įrašyti žodžius „kankino arba kitaip“ ir išbraukti žodžius „arba kankino gyvūną“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„310 straipsnis. Žiaurus elgesys su gyvūnais

Tas, kas **kankino arba kitaip** žiauriai elgėsi su gyvūnu, jeigu dėl to gyvūnas žuvo arba buvo suluošintas, ~~arba kankino gyvūną,~~

baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.“

7 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas ir papildymas

1. Papildyti Kodekso priedą nauju 10 punktu:

„10. 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 4 tomas, p. 367).“

2. Buvusius Kodekso priedo 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 punktus laikyti atitinkamai 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 punktais.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 217, 218, 270, 271, 310
STRAIPSNŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO
224¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 217, 218, 270, 271, 310 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 224¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau vadinama – Įstatymo projektas) tikslas – užtikrinti veiksmingą finansinių priemonių rinką, baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principo už finansinių priemonių rinkoje daromas nusikalstamas veikas tinkamą veikimą bei Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) teisės aktų įgyvendinimą ir užtikrinti teisės normų, numatančių baudžiamąją atsakomybę už atskiras nusikalstamas veikas aplinkai ir žmogaus sveikatai bei dorovei, veiksmingumą ir jų atitiktį ES teisės aktams.

Įstatymo projekto uždaviniai – sugriežtinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau vadinama – BK) 217, 218 straipsniuose nustatytas sankcijas, pakoreguoti šių veikų sudėčių nusikalstamų padarinių apibrėžimus, išplėsti manipuliavimo finansinių priemonių rinką dispoziciją, aiškiai apibrėžti viešai neatskleistos informacijos tinkamą atskleidimo būdą ir suderinti BK vartojamas sąvokas su galiojančiais teisės aktais. Įstatymo projektu taip pat siekiama pakeisti BK 270 ir 271 straipsnių pavadinimus, išplėsti BK 270 straipsnio 1 dalyje bei 271 straipsnio 1 dalyje nustatytų nusikalstamų veikų sąrašą, nustatyti baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimo kriterijus už veikas, numatytas BK 270 ir 310 straipsniuose.

Šiuo metu išskiriamos tokios problemos:

1) BK 217 ir 218 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų sudėtys yra materialiosios. Šių nusikalstamų veikų sudėties objektyviuosius požymius sudaro veika, nusikalstami padariniai ir tų veikų ir nusikalstamų padarinių priežastinis ryšys, todėl galimybė taikyti baudžiamąją atsakomybę numatyta tik tada, „jeigu dėl to buvo padaryta didelės turtinės žalos“ ir nustatomas priežastinis ryšys. Atsižvelgiant į straipsniuose išdėstytų pažeidimų specifiką, pagrindinis sunkumas iškyla siekiant nustatyti turtinę žalą ir jos dydį, kadangi atitinkamais veiksmais dažniausiai padaroma ne žala, bet įgyjama tam tikra nauda. Dėl šios priežasties neišvengiamai kyla nusikalstamos veikos sudėties įrodomumo problema, BK 217 ir 218 straipsniai praktikoje neveikiantys. Taip neužtikrinamas baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principas. Be to, dabartinė BK 217 straipsnio redakcija leidžia per siaurai traktuoti viešai neatskleistos informacijos sąvoką. Viešai neatskleista informacija turėtų būti suprantama taip, kaip ji apibrėžta Finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau vadinama – FPRĮ) (Žin., 2007, Nr. 17-627) ir atskleidžiama Vertybinių popierių įstatymo (Žin., 2007, Nr. 17-626; 2008, Nr. X-1592; 2008, Nr. 71-2718) nustatyta tvarka.

2) BK 218 straipsnio dispozicija yra per siaura ir neapima visų manipuliavimo rinka formų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (toliau vadinama – Direktyva) ir FPRĮ. Dispozicija apsiriboja tikrovės neatitinkančios ar neišsamios informacijos skleidimu, o Direktyva ir FPRĮ nustato ir kitus draudimus: sudaryti sandorius ar duoti pavedimus pirkti ar parduoti, jeigu tai sudaro ar gali sudaryti tikrovės neatitinkantį ar klaidinantį įspūdį apie finansinių priemonių pasiūlą, paklausą ar kainą arba jeigu taip asmuo ar kartų veikiantys asmenys palaiko neįprastą ar dirbtinę vienos ar keleto finansinių priemonių kainą; sudaryti sandorius ar duoti pavedimus pasitelkus fiktyvias priemones ar kitokios apgaulės ar gudravimo būdus.

3) Direktyva nustato, kad už pasinaudojimą viešai neatskleista informacija ir manipuliavimą rinka sankcijos turėtų būti pakankamai atgrasančios ir proporcingos pažeidimo sunkumui ir gautam pelnui. Šia Direktyva siekiama maksimalaus šioje srityje taikomų teisės aktų suderinimo. Dabartiniu metu BK 217, 218 straipsniuose nurodyti nusikaltimai yra nesunkūs, todėl remiantis BK 47 straipsniu baudos dydis negali viršyti 100 MGL dydžio sumos, t. y. 13 000 Lt, tokia bauda, atsižvelgiant į pažeidimų sunkumą ir dideles neigiamas pasekmes tiek finansinių popierių rinkai, tiek investuotojų interesams, yra neproporcinga pažeidimo sunkumui ir nėra atgrasanti. Kitose ES valstybėse nuobaudos yra daug didesnės nei Lietuvos BK nustatytos baudos

ir svyruoja nuo kelių tūkstančių iki kelių milijonų eurų. Taip pat pabrėžtina, kad BK už prekybą vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija nustato iki 2 metų, o už manipuliavimą vertybinių popierių kaina – iki 3 metų laisvės atėmimą. Pažymėtina, kad ES valstybėse narėse piktnaudžiavimas rinka traktuojamas kaip sunkus teisės pažeidimas, už kurį numatomos griežtos sankcijos (laisvės atėmimo trukmė svyruoja nuo 4 iki 12 metų). Akcentuotina tai, kad Lietuvos dėmesį į būtinumą spręsti atsakomybės už piktnaudžiavimą rinka klausimą atkreipė ir Pasaulio bankas bei Tarptautinis valiutos fondas, kuris 2007 m. pabaigoje pabrėžė, kad Lietuva turi peržiūrėti BK nuostatas, susijusias su atsakomybe už piktnaudžiavimą rinka.

4) Atskirais atvejais praktikoje kyla problemų tam tikras pavojingas veikas aplinkai kvalifikuoti pagal BK 270 straipsnį, kadangi žala aplinkai gali kilti ir pažeidus aplinką teršiančioms medžiagoms saugoti, naudoti, gabenti ar naikinti skirtų statinių ar įrenginių priežiūros ar eksploatavimo taisykles, kurios tiesiogiai nepriskiriamos BK nustatytoms „aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklėms“. Be to, pati „taisyklių“ samprata nepaneigia teisės normų galimo interpretavimo siaurinauju būdu, kas neišvengiamai suponuoja teisinių spragų atsiradimą. Taip pat BK 270 straipsnio 3 dalies nuostatos yra pernelyg abstrakčios. Pažymėtina, kad daugelis teisės pažeidimų, sukėlusių nedidelės žalos aplinkai, yra numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse (toliau vadinama – ATPK) ir šios teisinės atsakomybės rūšies iš esmės pakanka. Dėl šios priežasties neaiškus jų atribojimas nuo daugelio ATPK suformuluotų administracinių teisės pažeidimų aplinkai, todėl iki šiol minėtosios nuostatos faktiškai nėra taikomos teismų praktikoje.

5) Pagal BK 271 straipsnį atsakomybė kyla tik už saugomų teritorijų ir gamtos objektų sunaikinimą ar suniokojimą, nors pakankamai pavojingomis veikomis gali būti ir dalies saugomos teritorijos ar atskirų jos komponentų suniokojimas ar sunaikinimas. Be to, BK nėra normos, skirtos saugomų rūšių buveinių apsaugai. BK vartojama sąvoka „gamtos objektas“ nėra suderinta su Saugomų teritorijų įstatyme (Žin., 2001, Nr. 108-3902) vartojamomis sąvokomis.

6) Dubliuojasi BK 310 straipsnyje ir ATPK 90 straipsnyje nustatyta atsakomybė už žiaurų elgesį su gyvūnais, kadangi abi normos nustato teisinę atsakomybę už gyvūno kankinimą. Dėl šios priežasties kyla problemų kvalifikuojant šias normas praktikoje.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas problemas ir argumentus, Įstatymo projekte siūloma:

1) Įstatymo projekto 1 ir 2 straipsniais siūloma pakeisti BK 217 ir 218 straipsnių pavadinimus, patikslinti BK 217 straipsnio dispoziciją, išplėsti manipuliavimo finansinių priemonių rinka dispoziciją, pakoreguoti BK 217 ir 218 straipsniuose numatytų nusikalstamų padarinių apibrėžimus, pakeisti ir sugriežtinti BK minėtuose straipsniuose numatytas sankcijas bei suderinti vartojamas sąvokas su galiojančiais teisės aktais.

Be to, siūloma BK 217, 218 straipsniuose atskiroje dalyje už tų pačių, 1 dalyje numatytų veiksmų, padarymą nustatyti griežtesnę, iki aštuonerių metų laisvės atėmimo bausmę, jeigu dėl atitinkamų veiksmų „atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai“ ir nustatyti, kad šioje dalyje numatyta veika yra nusikalstama ir tais atvejais, kai ji padaryta dėl neatsargumo.

2) Įstatymo projekto 3 straipsnyje siūloma papildyti BK 224¹ straipsniu, nustatant, kad BK 217, 218 straipsniuose nurodyta turtinė žala ar turtinė nauda yra didelė, kai jos vertė viršija 250 MGL dydžio sumą. Antroje straipsnio dalyje, kuri yra blanketinė, t. y. pirmiausiai nukreipianti į Vertybinių popierių įstatymą, yra siekiama aiškiai apibrėžti viešai neatskleistos informacijos tinkamą atskleidimo būdą.

3) Įstatymo projekto 4 ir 5 straipsniais siūloma, atsižvelgiant į galiojančius teisės aktus, pakeisti BK 270 ir 271 straipsnių pavadinimus, išplėsti BK 270 ir 271 straipsnių 1 dalyse nustatytų nusikalstamų veikų sąrašą ir BK 270 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusia galios, taip nustatant už BK 270 straipsnio 3 dalyje numatytos veikos padarymą numatytos baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimo kriterijus.

4) Įstatymo projekto 6 straipsniu BK 310 straipsnyje nurodytus nusikalstamus veiksmus – tiek kankinimą, tiek kitokį žiaurų elgesį – siūloma sieti su nusikalstamais padariniais, „jeigu dėl to

gyvūnas žuvo arba buvo suluošintas“, ir taip nustatyti už šios nusikalstamos veikos padarymą numatytos baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimo kriterijus.

5) Įstatymo projekto 7 straipsnyje siūloma papildyti BK priedą nauju punktu, nurodant, kad 217, 218 straipsnių pakeitimai padaryti įgyvendinant 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka).

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus Įstatymo projektą, turėtų būti pašalinti BK 217 ir 218 straipsnio nuostatų praktinio taikymo sunkumai, taip pat sugriežtinta teisinė atsakomybė už minėtose nuostatose numatytas veikas. Tokiu būdu baudžiamąjį įstatymą atliekamos prevencinė bei informacinė funkcijos turės teigiamos įtakos gerinant kriminogeninę situaciją. Įstatymo projekto įgyvendinimas įtakos korupcijai neturės.

Priimtas Įstatymo projektas turės prevencinį pobūdį siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimams finansinių priemonių rinkoje ir aplinkos apsaugos taisyklių pažeidimams.

Įstatymo projektas teigiamai veiks verslo sąlygas ir jo plėtrą.

Priėmus Įstatymo projektą, padidėtų finansinių priemonių rinkos skaidrumas, taip pat būtų tinkamai užtikrintas gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos taisyklių laikymasis.

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, pakeisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

Įstatymo projektas neprieštaruoja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir atitinka Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

Įstatymo projektui įgyvendinti nereikia įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą 270, 271 ir 310 straipsnių pakeitimus parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2008 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1R-335 sudaryta darbo grupė (Darius Mickevičius – darbo grupės vadovas, Germanas Politika – Teisingumo ministerijos Teisėkūros ir viešosios teisės departamento Viešosios teisės skyriaus vedėjas (darbo grupės vadovo pavaduotojas), Aplinkos ministerijos, Generalinės prokuratūros, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Teisės instituto, Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos atstovai).

Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą 217, 218 straipsnių ir priedo pakeitimus bei kodeksą papildymą 224¹ straipsniu parengė Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija (Prekybos priežiūros skyriaus vedėja Olga Petrenko, tel. 271 49 53, tiesioginė rengėja – Prekybos priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Oksana Ivanova, tel. 204 49 03). Minėtų BK pakeitimų rengimą koordinavo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (Baudžiamosios justicijos departamento l. e. Baudžiamosios teisės skyriaus vedėjo pareigas Marina Gušauskienė, tel. 266 28 79) ir Teisės institutas (Teisės instituto Baudžiamosios teisės skyriaus vyriausiasis tyrėjas Skirmantas Bikelis, tel. 210 16 69).

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: Baudžiamasis kodeksas, finansinių priemonių rinkos, viešai neatskleista informacija, manipuliavimas rinka, aplinkos apsauga.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 217, 218, 270, 271, 310
STRAIPSNŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO
224¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO**

POVEIKIO BAZINIO VERTINIMO PAŽYMA

1.	<p>Sprendimo projekto rengėjas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija</p>
2.	<p>Sprendimo projekto pavadinimas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 217, 218, 270, 271, 310 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 224¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau vadinama – Įstatymo projektas)</p>
3.	<p>Problemos iškėlimas Pažymėtina, kad piktnaudžiavimas finansinių priemonių rinka, kurio pagrindinės formos – pasinaudojimas viešai neatskleista informacija prekiaujant finansinėmis priemonėmis ir manipuliavimas rinka, griaua finansinių priemonių rinkos stabilumą, mažina jos skaidrumą, pažeidžia investuotojų interesus, padidina jų investavimo riziką, silpnina investuotojų pasitikėjimą finansinių priemonių rinka, kenkia veiksmingam finansinių priemonių rinkos veikimui ir investuotojų apsaugai, mažina Lietuvos patrauklumą užsienio investicijų požiūriu.</p> <p>Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau vadinama – BK) 217 ir 218 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų sudėtys yra materialiosios, todėl galimybė taikyti baudžiamąją atsakomybę numatyta tik tada, „jeigu dėl to buvo padaryta didelės turtinės žalos“. Atsižvelgiant į straipsniuose išdėstytą pažeidimų specifiką, pagrindinis sunkumas iškyla siekiant nustatyti turtinę žalą ir jos dydį, kadangi atitinkamais veiksmais dažniausiai padaroma ne žala, bet įgyjama tam tikra nauda. Dėl šios priežasties neišvengiamai kyla nusikalstamos veikos sudėties įrodomumo problema, BK 217 ir 218 straipsniai praktikoje neveikiantys. Be to, dabartinė BK 217 straipsnio redakcija leidžia per siaurai traktuoti viešai neatskleistos informacijos sąvoką.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad BK 218 straipsnio dispozicija yra per siaura ir neapima visų manipuliavimo rinka formų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (toliau vadinama – Direktyva) ir Finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau vadinama – FPRĮ). Direktyva nustato, kad už pasinaudojimą viešai neatskleista informacija ir manipuliavimą rinka sankcijos turėtų būti pakankamai atgrasančios ir proporcingos pažeidimo sunkumui ir gautam pelniui. Dabartiniu metu BK 217, 218 straipsniuose nurodyti nusikaltimai yra nesunkūs, taigi baudos dydis negali viršyti 100 MGL dydžio sumos, tokia bauda yra neproporcinga pažeidimo sunkumui ir nėra atgrasanti. Pažymėtina, kad ES valstybėse narėse piktnaudžiavimas rinka traktuojamas kaip sunkus teisės pažeidimas, už kurį numatomos griežtos sankcijos. 2007 m. Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas (CESR) parengė atlikto tyrimo medžiagą. Tyrimas parodė, kad už šiuos pažeidimus skirtingų ES valstybių narių baudžiamieji įstatymai numato griežtas sankcijas, kurių laisvės atėmimo trukmė svyruoja nuo 4 iki 12 metų Lietuva išsiskiria iš kitų ES valstybių narių dėl pernelyg švelnių ir neproporcingų sankcijų.</p> <p>Akcentuotina tai, kad spręsti atsakomybės už piktnaudžiavimą rinka klausimą Lietuvą taip pat paragino ir Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas, kuris 2007 m. pabaigoje pabrėžė, kad Lietuva turi peržiūrėti BK nuostatas, susijusias su atsakomybę už piktnaudžiavimą rinka.</p> <p>Pažymėtina, kad BK 270 straipsnio 3 dalies nuostatos dėl baudžiamosios atsakomybės už</p>

	<p>aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklių pažeidimus, sukėlusius „nedidelę žalą gyvūnijai, augmenijai“ ar „kitus nesunkius padarinius aplinkai“, yra pernelyg abstrakčios. Dėl šios priežasties neaiškus jų atibojimas nuo daugelio Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse (toliau vadinama – ATPK) suformuluotų administracinių teisės pažeidimų aplinkai ir iki šiol minėtosios nuostatos faktiškai nėra taikomos teismų praktikoje. Be to, atskirais atvejais praktikoje kyla problemų tam tikras pavojingas veikas aplinkai kvalifikuoti pagal BK 270 straipsnį, kadangi žala aplinkai gali kilti ir pažeidus aplinką teršiančioms medžiagoms saugoti, naudoti, gabenti ar naikinti skirtų statinių ar įrenginių priežiūros ar naudojimo taisykles, kurios tiesiogiai nėra priskiriamos BK nustatytoms „aplinkos apsaugos arba gamtos išteklių naudojimo taisyklėms“. Be to, pati „taisyklių“ samprata nepaneigia teisės normų galimo interpretavimo siaurinanuoju būdu, kas neišvengiamai suponuoja teisinių spragų atsiradimą.</p> <p>Pagal BK 271 straipsnį atsakomybė kyla tik už saugomų teritorijų ir gamtos objektų sunaikinimą ar suniokojimą, nors pakankamai pavojingomis veikomis gali būti ir dalies saugomos teritorijos ar atskirų jos komponentų suniokojimas ar sunaikinimas. Be to, BK nėra tiesioginės normos, skirtos saugomų rūšių buveinių apsaugai. BK vartojama sąvoka „gamtos objektas“ nėra suderinta su Saugomų teritorijų įstatyme vartojamomis sąvokomis. Dubliuojasi BK 310 straipsnyje ir ATPK 90 straipsnyje numatyta atsakomybė už žiaurų elgesį su gyvūnais, kadangi abi normos numato teisinę atsakomybę už gyvūno kankinimą. Dėl šios priežasties kyla problemų kvalifikuojant šias normas praktikoje.</p>					
4.	<p>Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant sprendimo projektą</p> <p>Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti veiksmingą finansinių priemonių rinką, baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principo už finansinių priemonių rinkoje daromas nusikalstamas veikas tinkamą veikimą bei Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą ir užtikrinti teisės normų, numatančių baudžiamąją atsakomybę už atskiras nusikalstamas veikas aplinkai ir žmogaus sveikatai bei dorovei, veiksmingumą ir jų atitiktį Europos Sąjungos teisės aktams.</p>					
5.	<p>Ryšys su Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais prioritetais, ilgalaikiais ir vidutinės trukmės planavimo dokumentais, Europos Sąjungos teise</p> <p>Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą.</p> <p>Įstatymo projekte atsižvelgta į Tarybos ir Europos Parlamento direktyvos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę suderinto teksto, kuriam pritarė Europos Parlamentas ir Nuolatinių atstovų komitetas (dokumentas Nr. 9271/1/08), 3 straipsnio 1 dalies h punktą ir įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB (piktnaudžiavimo rinka) nuostatos: preambulės (38) pastraipa, 2 straipsnio 1 dalis bei 3 ir 5 straipsniai.</p>					
6.	<p>Status quo ir galimų problemos sprendimo alternatyvų vertinimas (pateikiamas apibendrintas alternatyvos aprašymas ir įvertinimas)</p> <table border="1" data-bbox="320 1547 1527 1626"> <thead> <tr> <th data-bbox="320 1547 687 1626">Vertinimo aspektai</th> <th data-bbox="687 1547 1094 1626">Teigiamas poveikis</th> <th data-bbox="1094 1547 1527 1626">Neigiamas poveikis</th> </tr> </thead> </table>			Vertinimo aspektai	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
Vertinimo aspektai	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis				
6.1	<p>Status quo:</p> <p>Įstatymo projektas nepriimamas</p> <table border="1" data-bbox="320 1697 1527 2029"> <tbody> <tr> <td data-bbox="320 1697 616 2029">Atitinkamai sričiai (finansinių priemonių rinkai)</td> <td data-bbox="616 1697 874 2029">Nenumatomas</td> <td data-bbox="874 1697 1527 2029">Nepriėmus Įstatymo projekto sankcijos už manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija išliktų neproporcingai mažos, kas sudarytų sąlygas piktnaudžiauti finansinių priemonių rinka, už tai nesulaukiant adekvačių sankcijų. BK 217, 218 straipsniai liktų praktiškai neįgyvendinami, o tai skatintų manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija.</td> </tr> </tbody> </table>			Atitinkamai sričiai (finansinių priemonių rinkai)	Nenumatomas	Nepriėmus Įstatymo projekto sankcijos už manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija išliktų neproporcingai mažos, kas sudarytų sąlygas piktnaudžiauti finansinių priemonių rinka, už tai nesulaukiant adekvačių sankcijų. BK 217, 218 straipsniai liktų praktiškai neįgyvendinami, o tai skatintų manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija.
Atitinkamai sričiai (finansinių priemonių rinkai)	Nenumatomas	Nepriėmus Įstatymo projekto sankcijos už manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija išliktų neproporcingai mažos, kas sudarytų sąlygas piktnaudžiauti finansinių priemonių rinka, už tai nesulaukiant adekvačių sankcijų. BK 217, 218 straipsniai liktų praktiškai neįgyvendinami, o tai skatintų manipuliavimą rinka ir pasinaudojimą viešai neatskleista informacija.				
	Atitinkamai sričiai	Nenumatomas	Nesant aiškių baudžiamosios ir administracinės			

	(aplinkos apsaugai)		atsakomybės atribojimo kriterijų, išliks problema kvalifikuojant nusikalstamas veikas, BK 270 straipsnio ir 310 straipsnio nuostatų taikymas išliks neefektyvus, nes minėtosios nuostatos faktiškai nėra taikomos teismų praktikoje. Neišplėtus nusikalstamų veikų sąrašo, BK 270 straipsnio teisės norma, esant teisinei spragai, nebus pakankamai veiksminga ir atgrasi, o BK 271 straipsnio nuostatos nebus suderintos su Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais. Be to, taikant neaiškias teisės normas, galimas žmogaus teisių pažeidimas.
	Ekonomikai	Nenumatomas	Neužtikrinus adekvačių sankcijų ir baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principo už piktnaudžiavimą finansinių priemonių rinka tinkamo įgyvendinimo, bus neigiamai veikiama Lietuvos finansinių popierių rinkos plėtra, jos reputacija, mažinamas patrauklumas užsienio investicijoms.
	Valstybės finansams	Nenumatomas	Nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Nenumatomas	Dėl efektyvios teisinės atsakomybės nebuvimo daroma žala aplinkai bei sukuriama prielaidos teisiniui nihilizmui atsirasti.
	Korupcijos mastui	Nenumatomas	Nenumatomas
6.2	I alternatyva: Įstatymo projektas priimamas		
	Atitinkamai sričiai (finansinių priemonių rinkai)	Tinkamų sankcijų už piktnaudžiavimą rinka įtvirtinimas ir baudžiamosios atsakomybės už piktnaudžiavimą finansinių priemonių rinka tinkamas užtikrinimas sudarytų galimybes efektyvesnei rinkos priežiūrai, didesnės sankcijos skatintų tinkamai laikytis teisės aktų reikalavimų, o tai darytų rinką skaidresnę ir patrauklesnę investuotojams (taip pat ir užsienio), skatintų spartesnę finansinių priemonių rinkos vystymąsi.	Nenumatomas
	Atitinkamai sričiai (aplinkos apsaugai)	Teisės normų aiškumas aplinkos apsaugos srityje turėtų deramai užtikrinti gamtos išteklių naudojimą ir aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymąsi. Bus išspręstos nusikalstamų veikų kvalifikavimo problemos, pašalintos teisės normų spragos bei įgyvendintos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.	Nenumatomas
	Ekonomikai	Užtikrinus adekvačias sankcijas už finansinių priemonių rinkos reglamentuojančių teisės normų pažeidimus, būtų teigiamai paveikta rinkos reputacija. Skaidresnė finansinių priemonių rinka didintų užsienio investicijų patrauklumą. Investicijų augimas ir finansinių priemonių rinkos plėtra savo ruožtu stimuliuotų visos šalies ekonomikos augimą.	Nenumatomas

	Valstybės finansams	Nenumatomas	Nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Esant veiksmingam teisiniam reguliavimui, bus efektyviau įgyvendinama visuomenės teisė į saugią aplinką, galimai išsaugos visuomenės pasitikėjimas teisėsaugos institucijomis.	Nenumatomas
	Korupcijos mastui	Nenumatomas	Nenumatomas
6.3	II alternatyva: Nenumatoma.		
7.	Siūloma alternatyva Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Vertybinių popierių komisija siūlo pasirinkti I alternatyvą.		
8.	Kita svarbi informacija Nėra.		
9.	Pasiūlymas dėl išplėstinio vertinimo tikslingumo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Vertybinių popierių komisijos nuomone, atlikti išplėstinį poveikio vertinimą netikslinga.		
10.	Tolesni veiksmai Siūloma pritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 217, 218, 270, 271, 310 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 224 ¹ straipsniu įstatymo projektui.		

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**NUTARIMAS****DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 217, 218, 270, 271, 310 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 224¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2009 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 217, 218, 270, 271, 310 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 224¹ straipsniu įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti teisingumo ministrą Remigijų Šimašių, o jam negalint dalyvauti – teisingumo viceministrą Tomą Vaitkevičių atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytąjį įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

**ĮGYVENDINAMO EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISĖS AKTŲ (PROJEKTO)
ATITIKTIES LENTELE**

<p>2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 4 tomas, p. 367) nuostatos, įgyvendinamos teikiamo teisės akto projektu</p>	<p>Galiojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų ir teikiamo teisės akto projekto nuostatos</p>	<p>Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo (įgyvendinimo) lygis (visiškas, dalinis)</p>
<p style="text-align: center;"><i>Preambulė (38)</i></p> <p>Siekiant užtikrinti, kad Bendrijos sistema kovojant su piktnaudžiavimu rinka būtų pakankama, reikia nedelsiant nustatyti bet kokią šioje direktyvoje nustatytą draudimų ar reikalavimų pažeidimą ir taikyti sankcijas. Tuo tikslu sankcijos turėtų būti pakankamai atgrasančios ir proporcingos pažeidimo sunkumui ir gautam pelnui bei turėtų būti nuosekliai taikomos.</p>	<p>Projektu siūlomų BK 217 ir 218 straipsnių 1, 2 dalys:</p> <p>„217 straipsnis. Prekyba finansinėmis priemonėmis pasinaudojant viešai neatskleista informacija</p> <p><i>1. Tas, kas žinodamas viešai neatskleistą informaciją apie esminius emitentui įvykius arba kitą viešai neatskleistą su emitentu ar jo finansinėmis priemonėmis susijusią informaciją tiesiogiai ar netiesiogiai sudarė sandorį dėl šio emitento finansinių priemonių arba perdavė tokią informaciją tretiesiems asmenims, arba rekomendavo, paskatino ar pasiūlė tretiesiems asmenims įsigyti ar perleisti emitento, su kuriuo buvo susijusi viešai neatskleista informacija, finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</i></p> <p><i>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.“</i></p> <p>„218 straipsnis. Manipuliavimas finansinių priemonių rinka</p> <p><i>1. Tas, kas sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones siekdamas dirbtinai padidinti ar sumažinti finansinių priemonių rinkos</i></p>	<p>Visiškas</p>

	<p><i>kainą arba sudaryti klaidinantį įspūdį apie finansinių priemonių pasiūlą ar paklausą, arba palaikyti neįprastą ar dirbtinę finansinių priemonių rinkos kainą, arba sudarė sandorį ar davė pavidimą pirkti ar parduoti finansines priemones pasitelkęs fiktyvias priemones ar kitokiu teisės aktų draudžiamu būdu, arba skleidė tikrovės neatitinkančią, klaidinančią ar neišsamią informaciją apie emitentą ar jo finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, arba padarė didelės turtinės žalos emitentui ar kitam rinkos dalyviui, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</i></p> <p><i>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</i></p>	
<p style="text-align: center;"><i>2 straipsnis</i></p> <p>1. Valstybės narės draudžia bet kuriam antroje pastraipoje nurodytam asmeniui, kuris žino viešai neatskleistą informaciją, panaudoti tą informaciją savo sąskaita ar trečiosios šalies sąskaita, tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyjant ar parduodant finansines priemones, kurias ta informacija liečia.</p> <p>Pirmoji pastraipa taikoma bet kuriam asmeniui, kuris žino tą informaciją:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dėl savo narystės emitento administracijos, valdymo ar stebėtojų organuose, b) dėl to, kad jis valdo dalį emitento kapitalo, arba c) dėl to, kad gali naudotis tokia informacija atlikdamas savo tarnybines ar profesines arba kitas pareigas, arba d) dėl savo nusikalstamos 	<p>Projektu siūlomo BK 217 straipsnio 1, 2 dalys:</p> <p>„217 straipsnis. Prekyba finansinėmis priemonėmis pasinaudojant viešai neatskleista informacija</p> <p><i>1. Tas, kas žinodamas viešai neatskleistą informaciją apie esminius emitentui įvykius arba kitą viešai neatskleistą su emitentu ar jo finansinėmis priemonėmis susijusią informaciją tiesiogiai ar netiesiogiai sudarė sandorį dėl šio emitento finansinių priemonių arba perdavė tokią informaciją tretiesiems asmenims, arba rekomendavo, paskatino ar pasiūlė tretiesiems asmenims įsigyti ar perleisti emitento, su kuriuo buvo susijusi viešai neatskleista informacija, finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</i></p> <p><i>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki</i></p>	<p>Visiškas</p>

veiklos.	<i>aštuonerių metų.</i> “	
<p style="text-align: center;"><i>3 straipsnis</i></p> <p>Kiekvienam asmeniui, kuriam taikomas 2 straipsnyje nustatytas draudimas, valstybės narės draudžia:</p> <p>a) atskleisti viešai neatskleistą informaciją trečiajam šaliai, išskyrus tuos atvejus, kai tokią informaciją asmuo atskleidžia, atlikdamas savo įprastines tarnybines ar profesines arba kitas pareigas;</p> <p>b) pasinaudojant viešai neatskleista informacija, rekomenduoti trečiajam šaliai arba ją skatinti įsigyti ar parduoti finansines priemones, su kuriomis susijusi ta informacija.</p>	<p>Projektu siūlomo BK 217 straipsnio 1, 2 dalys:</p> <p>„217 straipsnis. Prekyba finansinėmis priemonėmis pasinaudojant viešai neatskleista informacija</p> <p><i>1. Tas, kas žinodamas viešai neatskleistą informaciją apie esminius emitentui įvykius arba kitą viešai neatskleistą su emitentu ar jo finansinėmis priemonėmis susijusią informaciją tiesiogiai ar netiesiogiai sudarė sandorį dėl šio emitento finansinių priemonių arba perdavė tokią informaciją tretiesiems asmenims, arba rekomendavo, paskatino ar pasiūlė tretiesiems asmenims įsigyti ar perleisti emitento, su kuriuo buvo susijusi viešai neatskleista informacija, finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės naudos, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</i></p> <p><i>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</i>“</p>	Visiškas
<p style="text-align: center;"><i>5 straipsnis</i></p> <p>Valstybės narės draudžia bet kuriam asmeniui užsiimti manipuliavimu rinka.</p>	<p>Projektu siūlomo BK 218 straipsnio 1, 2 dalys:</p> <p>„218 straipsnis. Manipuliavimas finansinių priemonių rinka</p> <p><i>1. Tas, kas sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones siekdamas dirbtinai padidinti ar sumažinti finansinių priemonių rinkos kainą arba sudaryti klaidinantį įspūdį apie finansinių priemonių pasiūlą ar paklausą, arba palaikyti neįprastą ar dirbtinę finansinių priemonių rinkos kainą, arba sudarė sandorį ar davė pavedimą pirkti ar parduoti finansines priemones pasitelkęs fiktyvias priemones ar kitokiu teisės aktų draudžiamu būdu, arba skleidė tikrovės neatitinkančią, klaidinančią ar neišsamią informaciją apie emitentą ar jo finansines priemones, jeigu dėl to asmuo savo ar kitų asmenų naudai išvengė didelės turtinės žalos arba gavo didelės turtinės</i></p>	Visiškas.

	<p><i>naudos arba padarė didelės turtinės žalos emitentui ar kitam rinkos dalyviui, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.</i></p> <p><i>2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, jeigu dėl to atsirado sunkių padarinių finansinių priemonių rinkai ar finansų sistemai, baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.</i></p>	
--	---	--